

Kiesraad

Welkom bij de bijeenkomst
over het GSB!

Het idee van de NPVV

- Transparant en controleerbaar
- Eerder (tel)fouten in het proces ontdekken en herstellen
- Kwaliteit verbeteren
- Maar ook:
  - Druk op uitvoering
  - Meer expertise nodig bij stembureauleden en gemeenten
  - Brede evaluatie na EP
- Voor gemeenten: het GSB!

Wat is het GSB?

- Is verantwoordelijk voor de uitslag van de gemeente
- Een gemeente kan kiezen voor een decentrale of centrale stemopneming
  - Controle en telling
  - Invoer in OSV2020
- Nieuwe zitting is mogelijk; dus (leden GSB) niet klaar na eerste zitting!

Eerste zitting GSB

Hoe voorkom je een terugverwijzing?

Tweede zitting GSB

Wat als je een terugverwijzing krijgt?

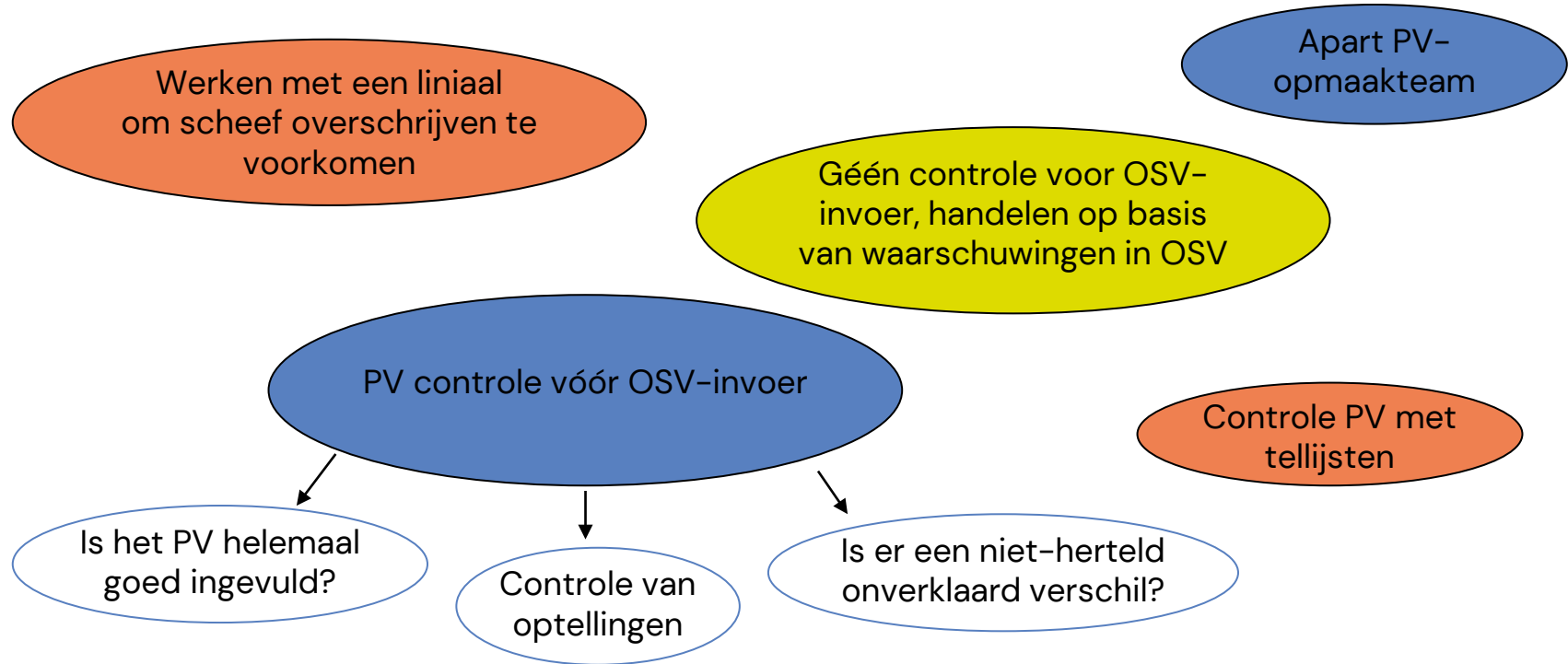
Eerste zitting GSB

Wat is de taak van een GSB?

- Taak van GSB:
  - De uitslag (correct) vaststellen (CSO)
  - De juistheid van de uitkomst controleren (DSO)
- In beide gevallen:
  - Bij vermoeden van fouten handelen: zo voorkom je terugverwijzingen!

Voorbeelden vanuit gemeenten

Wanneer heeft CSB vermoedens van fouten?

- Meldingen kiezers
- Controleprotocol
  - Alle niet-hertelde onverklaarde verschillen
  - 3% of meer blanco
  - 3% of meer ongeldige stemmen
  - 50 procentpunt afwijking op lijstniveau met gemeentegemiddelde
  - 0 stemmen in een stembureau
  - *2% of meer óf 15 of meer stemmen verschil tussen toegelaten kiezers/getelde stemmen*
  - *Vershil van 10x meer of 10x minder kandidaatstemmen ten opzichte van andere stembureaus in de wijk met een minimum van 20 stemmen*

Wat kun je zelf doen op eerste zitting?

- Hertel onverklaarde verschillen en geef dit correct aan!
- Meldingen/kandidaatstemmen
  - Zorg voor een proces waarin de kans op schief overnemen van kandidaatstemmen klein is
  - Publiceer de uitslagen overzichtelijk
- Vermoedens van fouten
  - Controleer in je proces zelf al op de mogelijke fouten
  - Handel na waarschuwingen in OSV
  - Schrijf op in je proces-verbaal wat je gedaan hebt

Tweede zitting GSB

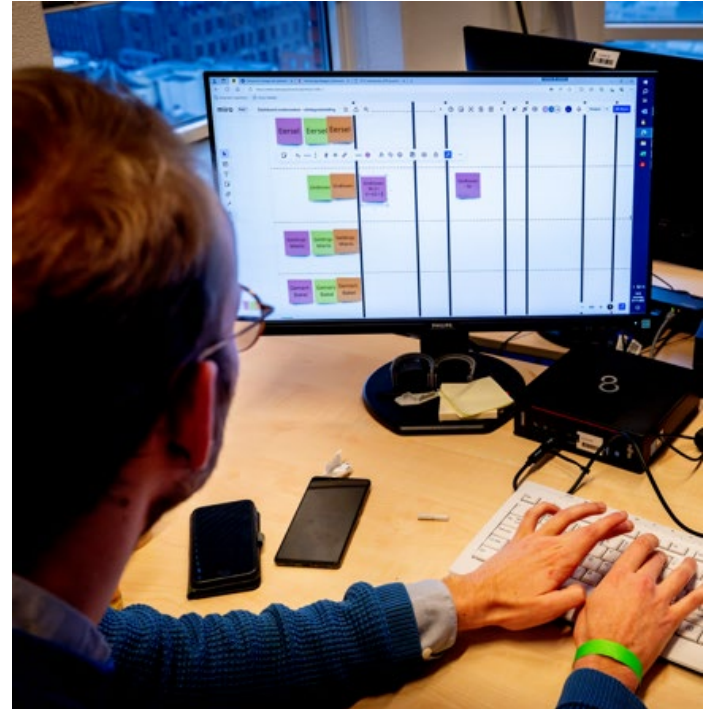

Ervaringen als CSB bij de laatste verkiezing

Wat is anders na ervaringen van TK23?

- Gebruik van TOPdesk
  - Inzichtelijker voor gemeenten
  - Laagdrempeliger contact/reactie
- Heldere deadlines voor wanneer je (g)een verzoek ontvangt
- Concrete instructie voor 'nader onderzoek'
- Betere informatie over de documenten

Kiesraad

Inloggen op de Selfserviceportal

Gemeentes: Welkom bij de kiesraad

Inlognaam

Wachtwoord

Wachtwoord onthouden

Inloggen

[Wachtwoord vergeten?](#)

[Inloggen als behandelaar](#)

Steekwoorden gebruiken voor zoeken

[STARTPAGINA](#) > [ALLE OPENSTAANDE REGISTRATIES/TERUGVERWIJZINGEN](#)

Alle openstaande registraties/terugverwijzingen

Tonen als

Taartdiagram

Staafdiagram

Lijndiagram

Tabel

Alle openstaande registraties/terugverwijzingen

Percentages verbergen

	Aangemeld Totaal
Controle Fysieke PV's	2
Data analyse	1
Meldingen kiezers	2
Totaal	5

Steekwoorden gebruiken voor zoeken

[STARTPAGINA](#) > [TERUGVERWIJZING: STEMBUREAU 101](#)

Terugverwijzing: Stembureau 101

M2404 0035

Constatering

Geregistreerd 25 april 2024 om 15:33

Betreft:

Breda stembureaunummer 101 - Stembureau Sportcentrum Breda

Er is een hoog percentage ongeldige stemmen (6.1%). Er is niet herteld.

Behandelaar

2 mei 2024 om 15:36

Formeel verzoek tot nader onderzoek

Is er een logische verklaring voor de hoog aantal ongeldige stemmen? Bijvoorbeeld omdat er erg weinig mensen gestemd hebben of er ook bij voorgaande verkiezingen veel ongeldige stemmen waren? Heeft de voorzitter van het stembureau een logische verklaring? Vermeld dan de genomen acties in rubriek 6 van P2a.

Is er geen logische verklaring? Hertel en her beoordeel de ongeldige

[Meer tonen](#)

Antwoord toevoegen

Bestand toevoegen

Verzenden

In behandeling

door Kiesraad behandelgroep 2

Soort

Data analyse

Wanneer een zitting bij terugverwijzing?

Deadlines voor wanneer je (g)een verzoek tot nader onderzoek ontvangt:

- Woensdag 12 juni 17.00: data-analyse controleprotocol
- Vrijdag 14 juni 17.00: fysieke controle processen-verbaal
- Maandag 17 juni 11.30: meldingen van kiezers

Aankondiging nieuwe zitting op website

- Houd rekening met: maandag 17 juni 12.00 uur
- Wellicht ook: donderdag 13 juni

Wat doe je tijdens de nieuwe zitting?

- Vermoedens van fouten uit controleprotocol
  - (deels) hertellen; hoeft niet altijd volledig
  - Of: verklaren dat tijdens de eerste zitting de wettelijke voorschriften zijn gevolgd
- Melding van kiezer
  - Hertelling van het stembureau
  - Stop als je de stem gevonden hebt en weet waar deze vandaan komt

Welke documenten en bestanden?

- **Altijd: PV nieuwe zitting (P2a)**
  - Geef aan wat de reden is van de nieuwe zitting in rubriek 3
  - Verklaar de genomen stappen per terugverwijzing in rubriek 6
- Nieuwe uitslag?
  - Corrigendum op stembureau- én gemeenteniveau
  - Nieuw digitaal bestand

Na de zitting:

- **Platform 'Teluitslagen'**
  - .zip bestand OSV (als nieuwe uitslag)
- **Naar het CSB (via HSB)**
  - Originele processen-verbaal & corrigenda
- **Op TOPdesk**
  - Gescande processen-verbaal & corrigenda zonder handtekeningen
- **Gemeentelijke website**
  - Nieuw uitslagbestand (.csv)
  - Gescande processen-verbaal & corrigenda zonder handtekeningen

Kiesraad

Bedankt!

Informatiepunt | informatiepunt@kiesraad.nl | 070 426 73 29